

Regionledningskontoret
Stina Öberg

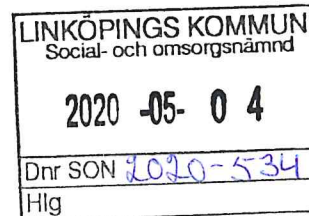
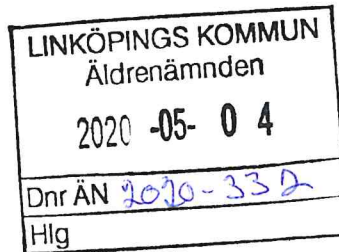
2020-04-07

HSN 2020-158

Samråd vård och omsorg

Till:

Boxholms kommun
Finspångs kommun
Kinda kommun
Linköpings kommun
Mjölby kommun
Motala kommun
Norrköpings kommun
Söderköpings kommun
Vadstena kommun
Valdemarsviks kommun
Ydre kommun
Åtvidabergs kommun
Ödeshögs kommun
Hälsa- och sjukvårdsnämnden Region Östergötland

Samråd vård och omsorg (SVO), arbetsplan 2020-2021 och årsberättelse 2019

Samråd vård och omsorgs arbetsplan beskriver Region Östergötlands och länets kommuners gemensamma arbetsområden för 2020-2021 inom samverkansområdet vård och omsorg.

Arbetsplanen är framtagen gemensamt mellan länets kommuner och Region Östergötland. Särskilt prioriterade frågor för SVO 2020-2021 är nära vård, eHälsa/digitalisering, kompetensförsörjning och Att växa upp.

I ärendet medföljer också en årsberättelse för SVO som beskriver SVO:s arbete under 2019.

Samråd vård och omsorg föreslår Region Östergötlands hälso- och sjukvårdsnämnd och kommunerna i länet besluta:

att godkänna Arbetsplanen för 2020-2021 för Samråd vård och omsorg, samt godkänna samrådets årsberättelse för 2019.

Helena Balthammar
Ordförande
Samråd vård och omsorg

Anna Johansson
Vice ordförande
Samråd vård och omsorg

BOXHOLMS KOMMUN

FINSPÅNG

Kinda
kommun

Linköping
Där idéer blir verklighet

Mjölby kommun

Motala kommun

NORRKÖPING

Region
Östergötland

Söderköpings
kommun

VADSTENA

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

YDRE
KOMMUN

Åtvidabergs
kommun

Ödeshögs kommun

ARBETSPLAN 2020-2021

Samråd vård och omsorg (SVO)

HSN 2020-158

Handläggare Camilla Salomonsson, Länsamordnare och Stina Öberg, Hälso- och sjukvårdsstrateg

Innehållsförteckning

Inledning	2
Syfte	2
Prioriterade frågor 2020-2021	4
NÄRA VÅRD	4
EHÅLSA/DIGITALISERING	5
KOMPETENSFÖRSÖRJNING	6
ATT VÄXA UPP	6
Gemensamma uppföljningar	8

Inledning

Visionen för Samråd vård och omsorg (SVO) är att invånarna i Östergötland ska ha god och jämlik hälsa samt tillgång till vård och omsorg på jämlika villkor utifrån behov. För att nå dit krävs gemensam ledning och styrning som tydliggör den politiska ledningens förväntan på holistiskt tänkande i kombination med tillitsskapande förhållningssätt. Att förstå varandras förutsättningar är en viktig framgångsfaktor för tillitsfull samverkan mellan olika aktörer inom vård och omsorg i Östergötland.

Under programperioden 2020-2021 ser SVO två särskilt viktiga områden för att nå visionen:

- A. Personcentrerade arbetssätt, där varje person har möjlighet att vara aktivt medskapande i sin vård och omsorg, utifrån sina behov och förutsättningar
- B. Nära vård som utgår från personens behov och förutsättningar, där huvudmännen gemensamt med personen skapar nära vård och omsorg.

Inom båda dessa områden är digitaliseringen en viktig möjliggörare.

SVO är ett politiskt samråd under länets socialnämnder eller motsvarande och regionens hälso- och sjukvårdsnämnd (HSN). Genom SVO tar Region Östergötland och länets tretton kommuner gemensamt politiskt ansvar. Samverkan i SVO styrs av en länsgemensam överenskommelse och konkretiseras genom en arbetsplan som uppdateras årligen.

Genom SVO sker också strategiska diskussioner om det offentliga åtagandets innehåll och gränser. För att undvika suboptimering i det komplexa system som utgörs av huvudmännens respektive uppdrag och insatser inom vård och omsorg krävs samverkan. Ett minimikrav är därför att organisationsgränser inte ska utgöra försvårande omständigheter.

Gemensam uppföljning är en central del av det politiska ansvarstagandet. Därför kommer SVO att utveckla den gemensamma uppföljningen under perioden 2019-2022.

Syfte

SVO syftar till att ge invånarna i Östergötland sammanhållen vård och omsorg med hög tillgänglighet, kvalitet och delaktighet.

Det innebär att invånare i Östergötland ska få:

- Råd och stöd som bidrar till hälsa, trygghet och god livskvalitet.
- Ha tillgång till vård och omsorg som är nära och tillgänglig
- Erhålla insatser med hög kvalitet.
- Vara välinformerade och delaktiga i planering och genomförande av vård och omsorgsinsatser

SVO vill skapa ökad nytta för samhället genom tillitsfull ledning och styrning i samverkan mellan huvudmännen. Tillit på den politiska nivån bidrar till ökad kvalitet i tjänster till länets invånare

och tillvaratagande av medarbetares kompetens. Att främja hälsa och förebygga ohälsa är prioriterade frågor för SVO. I bild 1 illustreras att samhället kan bidra till en bättre hälsa för en individ genom att skapa förutsättningar för god hälsa och underlätta för individen att ta hand om och utveckla sin hälsa.

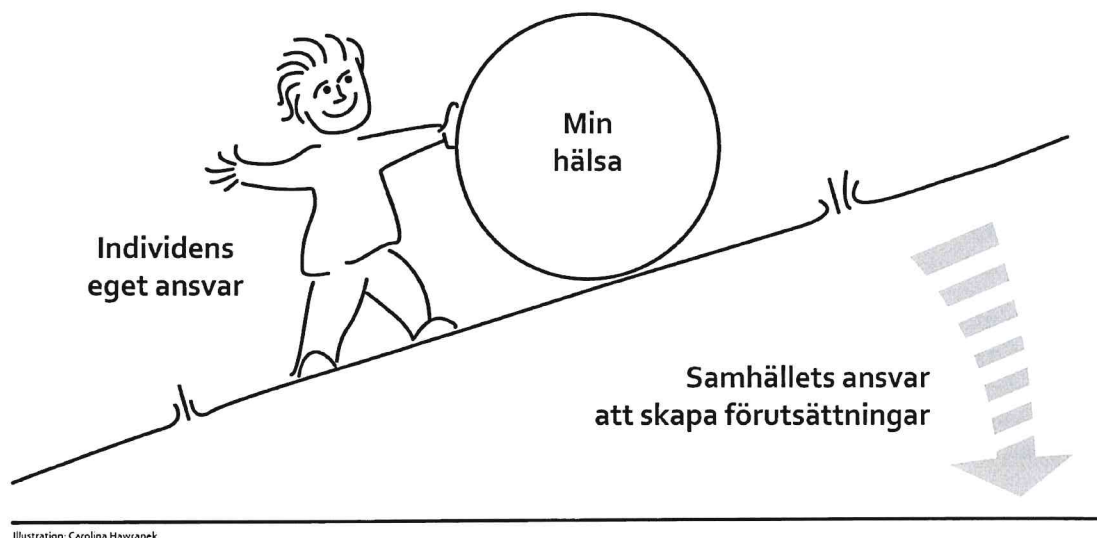

Illustration: Carolina Hawranek

*Bild 1: Balans mellan individens och samhällets ansvar för hälsa; Samhället har ansvar för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla som underlättar för individen att kunna ta ansvar för sin egen hälsa.
Illustration: Carolina Hawranek, Östergötland, 2014.*

Prioriterade frågor 2020-2021

För att göra visionen möjlig arbetar SVO med flera områden parallellt och i samverkan med Ledningsgrupp vård och omsorg (LGVO). Olika strategier kan krävas för olika skeden i livet; att växa upp, mitt i livet och att åldras är därför den tematiserade ansats som SVO och LGVO har enats om. Kopplat till alla dessa områden har några särskilt viktiga möjliggörare identifierats. Dessa är e-hälsa, nära vård, barn och unga samt FOU och kompetensförsörjning.

Vård och omsorg står inför mycket stora framtidsutmaningar. Antalet personer 85 år och äldre kommer att utgöra en allt större del av befolkningen samtidigt som den arbetsföra andelen av befolkningen minskar. Utvecklingen ställer krav på nya arbetssätt och det finns en tydlig koppling till e-hälsa och välfärdsteknik. Behovet av välfärdstjänster, äldreomsorg och sjukvård väntas bli större och kostnaderna väntas öka. Det tydliggör också behoven av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser som kan motverka behovsutvecklingen.

Behov av samordnade insatser ökar när fler personer har komplexa behov och vård från flera vårdgivare. För att möta kommande utmaningar krävs politisk samsyn över organisationsgränser.

Under år 2020 innebär coronapandemin som sprider sig i världen en stor utmaning för hela samhället. Det påverkar alla aktivitetsområden för samråd vård och omsorg. Pandemin kräver snabba omprioriteringar för att värna liv och hälsa hos länets invånare. När pandemins akuta skede har passerat planerar samråd vård och omsorg att på nytt ta ställning till beslut om prioriterade frågor och vid behov ompröva planeringen.

NÄRA VÅRD

Det pågår omställningsarbete för Nära vård både nationellt och i Östergötland. Både kultur och arbetssätt behöver förändras. Samverkan mellan huvudmännen är centralt och avgörande i den nära vården. Nära vård är den vård som utförs nära patienten – primärvård inom region eller kommun och vård i samverkan mellan region och kommun. Nära vård innefattar både geografisk närhet och ökad trygghet, tillgänglighet, kontinuitet och personcentrerat förhållningssätt och utvecklandet av nya digitala arbetssätt. Många insatser ges i hemmet via hemsjukvård eller mobila team. Vårdtiderna på sjukhus är samtidigt förhållandevis korta vilket gör att behov av återhämtning och rehabilitering kan kräva stödinsatser i hemmet.

SVO leder utvecklingen av arbetet för Nära vård där fokus sätts på fyra perspektivförflyttningar:

- ...från sluten vård till öppen vård
- ...från sjukhus till vårdcentral och eget eller särskilt boende
- ...från vård till förebyggande och hälsofrämjande insatser
- ...från organisationscentrerat till personcentrerat

För att möjliggöra den nära vården har SVO utfäst följande invånarlöften/mål:

1. Genom en samordnad vård och omsorg ska varje invånare uppleva trygghet och delaktighet.
2. Sjukvård av hög kvalitet i hemmet ska ges utifrån individens behov.
3. En god och samordnad vård i livets slutskede ska erbjudas alla oavsett var vården bedrivs.

Dessa mål konkretiseras genom ett antal aktiviteter under arbetsplansperioden 2020-21.

Under 2020-2021 ska en konkret målbild för Nära vård tas fram och aktiviteter preciseras. LGVO ges i uppdrag att konkretisera givna invånarlöften genom att ta fram och tidsätta förslag till aktiviteter i färdplan/handlingsplan för Nära vård. Invånarnas behov av nära rehabilitering ska särskilt analyseras och lokala initiativ/pilotprojekt för att möta östgötarnas behov av närmare rehabilitering ska presenteras för SVO.

Aktiviteter Nära vård 2020-2021

1. Målbild och handlingsplan Nära vård. Handlingsplanen ska inkludera en analys av behov av utvecklingsavtal för hemsjukvård och vid behov ska en tidplan tas fram.
2. Temakonferens: I november 2020 anordnas temakonferens Nära vård.
3. Undersöka behov av gemensamt arbete för trygg hemgång för äldre utskrivningsklara med komplexa vårdbehov.
4. Undersöka behov av gemensamt arbete för trygg hemgång för utskrivningsklara från psykiatrisk slutenvård.
5. Vidareutveckla mellanvårdskoncept, t ex vårdcentrum, utifrån målbildens identifierade behov och en gemensam grund som kan anpassas utifrån geografiska och demografiska förutsättningar.
6. Gemensam kunskapsinhämtning om hur huvudmännen gemensamt kan främja friskvård och proaktivt hälsofrämjande arbete och effektiv återhämtning efter sjukdom, för att åstadkomma en nära rehabilitering.
7. Gemensam kunskapsinhämtning om hur stöd till personer som genomgår behandling för beroendesjukdomar kan utvecklas genom samverkan mellan huvudmännen.

EHÄLSA/DIGITALISERING

Digitalisering ska alltid användas som möjliggörare när det ger ökad nytta för medborgaren. Ny teknik underlättar vård, omsorg och socialtjänst för både brukare/patienter, medarbetare och beslutsfattare. Begreppen eHälsa, digitalisering och välfärdsteknik används för att beskriva att nya arbetssätt behöver utvecklas för att möta framtidens utmaningar och öka trygghet och självständighet för den enskilde. Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, videokommunikation, hemmonitorering, mobila arbetssätt och olika e-tjänster. Syftet är att med stöd av teknik driva effektiv verksamhetsutveckling. Digitala lösningar för stöd till egenvård bedöms vara särskilt intressanta för att nå proaktivitet.

Aktiviteter eHälsa/digitalisering 2020-2021

1. Följa LGVO:s analys av förutsättningar för gemensamt journalsystem (HSL)

LGVO utreder infrastruktur för gemensam journal och aktuella avtalsrättsliga förutsättningar. Utredningen ska visa om det finns intresse för gemensamt journalsystem, vilka förutsättningar som behöver vara uppfyllda och i så fall när ett gemensamt journalsystem skulle kunna vara möjligt.

2. Följa LGVO:s arbete med hemmonitorering och välfärdsteknik

LGVO inventerar och tar fram förslag på vad som kan göras gemensamt inom området hemmonitorering och välfärdsteknik – rutiner/riktlinjer, förvaltning etc Koppling finns till digital tillsyn som flera kommuner arbetar med.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Kompetensförsörjning är en gemensam utmaning och en helt avgörande kvalitetsfråga för vården och omsorgen. Det finns flera yrkesgrupper där både kommunerna och regionen har ett gemensamt intresse av att det finns en långsiktig kompetensförsörjning. Dit hör personalkategorier som bland annat sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor (till exempel distriktsköterskor), fysioterapeuter och socionomer men även medarbetare med gymnasie- eller yrkesutbildning som till exempel undersköterskor.

Huvudmännen har därför ett gemensamt intresse av att stimulera utbildning inom dessa yrkeskategorier för att säkra morgondagens behov av medarbetare. Ett sådant arbete kräver också en nära samverkan och dialog med Linköpings universitet. För att t ex kunna erbjuda en verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som motsvarar dagens arbetsliv krävs att både kommunerna och regionen involveras.

Aktiviteter kompetensförsörjning 2020-2021

1. Handlingsplan kompetensförsörjning

Under 2020-2021 ska huvudmännen gemensamt arbeta för att säkra en god kompetensförsörjning inom vård och omsorg samt rekommendera huvudmännen att fastställa en gemensam handlingsplan för att säkra framtidens kompetensförsörjning. Att dra nytta av varandra och ömsesidigt öka kunskap om varandras uppdrag och förutsättningar bedöms vara en viktig framgångsfaktor, det kan bland annat möjliggöras genom delade tjänster.

Handlingsplanen kan bland annat innehålla analys av; inriktningsbeslut avseende Evikomp, inventering av kompetensförsörjningsbehov samt aktiviteter kopplat till det och utveckling av gemensamma utbildningsplatser.

ATT VÄXA UPP

En trygg och hälsosam uppväxt för barn och ungdomar lägger grunden och förutsättningarna för ett gott liv hos varje individ. En mängd generella insatser riktas mot barn och unga för att trygga en god uppväxt, exempelvis skola och barnomsorg. Vid behov kan andra insatser och stöd behövas för ett barn eller en familj. När dessa behov uppstår är det av vikt att insatserna ges tidigt, i syfte att förebygga och förhindra att ytterligare ohälsa utvecklas.

Hela omgivningen kring varje barn och ungdom, i deras vardag, behöver samspela för att skapa goda uppväxtvillkor. Insatserna bör därför också involvera barn och ungdomars närmaste omgivning, det vill säga föräldrar, övrig familj och viktiga delar av fritiden. Genom individuellt anpassade insatser som samordnas mellan aktuella aktörer ska en trygg vardag och goda uppväxtvillkor erbjudas alla barn och unga i Östergötland.

Det finns ett flertal arenor för barn och ungas både fysiska, psykiska och sociala hälsa Östergötland. En del arenor finns över hela länet, medan andra spänner över en länsdel eller en enskild kommun. Det är av vikt att barn och ungdomar har tillgång till insatser som främjar deras hälsa samt förebygger och vid behov behandlar ohälsa, oavsett var i länet de bor. Det är också av vikt att de insatser som ges är likvärdiga över länet, samt att de är lätta och komma i kontakt med vid behov. Under 2017 gjordes en kartläggning över vilka samverkansforum och samverkansverksamheter som just då fanns kring barn och unga.

Aktiviteter Att växa upp 2020-2021

1. Ett nytt ramavtal tas fram inför halvårsskiftet 2020, "Ramavtal ungdomshälsor i Östergötland" gäller till och med 2020-06-30.

Ramavtalet ska tydliggöra vad ungdomshälsa är, vilket ansvar varje huvudman har samt vilka kompetenser som ska säkerställas av respektive part. Ramavtalet ska även tydliggöra åldersgränser och säkerställa jämlik vård oavsett bostadsort.

I nästa steg ska nytt ramavtal för en samlad barn-och ungdomshälsa tas fram.

2. Ge uppdrag till LGVO att analysera behov av ramavtal för unga vuxna

Den 1 juli 2020 träder ett nytt ramavtal för ungdomshälsa i kraft, om ny åldersgräns då börjar gälla behöver insatser för unga vuxna 22-25 år kvalitetssäkras genom en verksamhetsanalys och ställningstagande till nytt ramavtal unga vuxna.

3. Fördjupad samverkan med utbildningsnämnder i länets kommuner

Under programperioden ökar SVO samverkan med utbildningsnämnderna i länets kommuner. Samverkan med politiker i länets utbildningsnämnder är en viktig framgångsfaktor för tidiga och samordnade insatser och för att genom SVO bidra till att skapa bra skolmiljöer och elevhälsa för alla barn. Exempel på aktiviteter för att åstadkomma fördjupad samverkan med utbildningsnämnder i länets kommuner:

- a. Bjuda in utbildningspolitiker till dialog med SVO inför beslut om ramavtal för ungdomshälsor.
- b. Ta fram förslag på åtgärder för utvecklad samverkan med representanter från förskola/för- och grundskola, elevhälsa, socialtjänst, familjecentral och mödra- och barnhälsovård.

4. Gemensam politisk kunskapsinhämtning om god och nära vård för barn och unga.

En statlig utredning analyserar hur en mer sammanhållen och likvärdig vård som innefattar förebyggande och hälsofrämjande insatser för barn och unga i hela landet kan uppnås. Utredaren ska överväga möjligheten till ett gemensamt huvudmannaskap för bland annat primärvård, ungdomsmottagningar och de medicinska delarna av elevhälsan. Utredaren ska även se över samordningsansvaret gentemot andra aktörer, till exempel den specialiserade vården, och hur samverkan med andra relevanta aktörer såsom familjecentraler kan stärkas.

Den statliga utredningen redovisar sina förslag under 2021.

I den här aktiviteten kommer SVO även att undersöka utbildningspolitikernas intresse för gemensam politisk kunskapsinhämtning.

Gemensamma uppföljningar

SVO ger uppdrag till LGVO att tar fram förslag till tidplan för tematiserade uppföljningar av samtliga överenskommelser.

SVO fäster utöver ovan nämnda särskild vikt vid:

1. LGVO-presentation av uppföljningsplan gemensamt HVB
2. Uppföljning av handlingsplan e-hälsa och politisk diskussion om framtida gemensamma aktivitet/insatser för framtiden.
3. Uppföljning av patientnytta vid korttidsvistelse för barn enligt LSS, med fokus på hur HSL-ansvaret fungerar ur invånarens perspektiv.
4. Uppföljning av utveckling avseende samordnad individuell plan (SIP)
5. Uppföljning av lokala bilder i varje kommun gällande läkarmedverkan i hemsjukvård.

Uppdrag och arbetsformer

Uppdrag

Samråd vård och omsorg (SVO) utgör politisk arena för samverkan inom vård och omsorg.

SVO har följande övergripande uppdrag från huvudmännen:

- Att vara ett organ för samråd och överläggningar mellan regionen och länets kommuner, i vård och omsorgsfrågor.
- Att vara huvudmännens gemensamma organ för ledning och styrning av länsövergripande utvecklingsarbeten och aktiviteter samt ha ett kunskapsuppdrag gentemot huvudmännen. Kunskapsuppdraget består av aktiviteter för gemensam kunskapsstyrning och kunskapsutveckling och ger därmed möjligheter att lägga grunden för gemensamt politiskt agerande. Detta kan exempelvis ske genom temakonferenser och kunskapsammans träden.

Det finns flera överenskommelser som hanteras inom SVO. En del styrs på nationell nivå genom regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), medan andra är länsövergripande och tecknade mellan Region Östergötland och länets kommuner. Inom överenskommelserna finns ett antal uppdrag som ska genomföras och/eller följas upp. SVO har ett samordnande ansvar för överenskommelserna och kan gemensamt till respektive huvudman rekommendera beslut i frågor som rör överenskommelserna.

Arbetsformer

SVO har ett arbetsutskott bestående av ordförande, vice ordförande och ytterligare tre ledamöter från Region Östergötland och länets kommuner. Arbetsutskottets uppgift är att förbereda ärenden inför SVO:s ordinarie sammanträden samt hantera frågor som är aktuella men som inte kräver involvering av hela SVO.

SVO har ett sekretariat som utgör processtöd. Detta sekretariat är också processtöd till ledningsgrupp vård och omsorg. Sekretariatet består av länssamordnaren för regional samverkans- och stödstruktur vård och omsorg samt en hälso- och sjukvårdsstrateg. Utöver detta har SVO även en ledningssekreterare till stöd för praktisk hantering.

Ledningsgrupp vård och omsorg (LGVO) bereder ärenden till SVO och tar ansvar för länsövergripande ledning i samverkan. LGVO är underställd medlemmarnas respektive linjeorganisationer och politiska nämnder. Uppdraget är att vara huvudmännens gemensamma organ för ledning och styrning av länsövergripande utvecklingsarbeten och aktiviteter, gemensam kunskapsstyrning och kunskapsutveckling.

Olika strategier kan krävas för olika skeden i livet; att växa upp, mitt i livet och att åldras är därför den tematiserade ansats som SVO och LGVO har enats om.

Att växa upp i Östergötland

De flesta barn och unga i Östergötland mår bra och har en god uppväxt där de går i skolan, har trygga hem och en bra och aktiv fritid. Men en del barn och unga och deras familjer behöver av ett eller annat skäl extra stöd av samhället för att få en trygg och bra uppväxt. När dessa behov finns behövs ofta samverkan från både region och kommun, då huvudmännen kan bidra med olika insatser för att stärka familjen och tillgodose deras behov.

Mitt i livet i Östergötland

Personer mitt i livet har inga gemensamma unika behov, men SVO och LGVO har gett utvecklingsarbete kring missbruk och psykisk hälsa sin tematiska utgångspunkt under Mitt i livet.

Att åldras i Östergötland

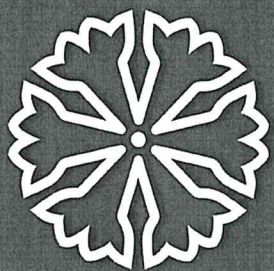
Åldrandets sjukdomar innebär ofta behov av samordnade insatser för att ge möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt. Med rätt stöd och insatser kan onödig inläggning på sjukhus undvikas och personen ges förutsättningar att bo kvar i sitt ordinära boende.

Gemensam kunskapsinhämtning

SVO anordnar regelbundet temakonferenser. Temakonferenserna behandlar olika aktuella ämnesområden och för samman forskning, politik och praktik och möjliggör erfarenhetsutbyte, lärande och utveckling inom områdena. De teman och ämnesområden som berörs i konferenserna ska utgå ifrån samverkansperspektivet mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst och omsorg. Det ska också finnas en strävan efter att involvera skolan. Inbjudan ska gå ut brett. Avsikten är att temakonferenserna ska resultera i gemensamma ansatser till fortsatt utveckling och agerande inom området.

SVO:s medlemmar håller varandra underrättade om kunskapssammanträden och konferenser som kan vara av intresse för övriga ledamöter i samrådet, kopplat till de arbetsområden som SVO har.

Årsberättelse 2019

Samråd vård och omsorg

Handläggare: Stina Öberg och Camilla Salomonsson

Verksamhet: Ledningsstaben

Datum: 2020-01-30

Diarienummer: HSN 2020-158

Innehållsförteckning

1 Samråd vård och omsorgs uppdrag	3
2 Prioriterade frågor 2019	3
2.1 Prioriterad fråga: eHälsa/digitalisering	3
2.2 Prioriterad fråga: Nära vård	3
2.2.1 Aktivitet 1: Handlingsplan kompetensförsörjning	4
2.2.2 Aktivitet 2: Utvecklingsavtal hemsjukvård	4
2.3 Prioriterad fråga: Att växa upp	4
2.3.1 Aktivitet 3: Överenskommelse om samverkan barn och unga	4
2.3.2 Aktivitet 4: Nytt ramavtal för ungdomshälsor	4
2.3.3 Aktivitet 5: Gemensamt HVB	4
2.3.4 Aktivitet 6: HSL-ansvar vid korttidsvistelse för barn enligt LSS	4
2.4 Temakonferens	5
2.5 Uppföljning	5
2.6 Övrigt	5

1 Samråd vård och omsorgs uppdrag

Samråd vård och omsorg mellan Region Östergötland och kommunerna i Östergötland är ett samråd under länets socialnämnder eller motsvarande och regionens hälso- och sjukvårdsnämnd. Samråd vård och omsorgs uppdrag är att genom gemensam kunskapsuppbyggnad och dialog, till exempel temakonferenser och gemensam uppföljning av verksamheter, ge förutsättningar för samlat politiskt agerande inom de frågor som samrådet omfattar.

Syftet med samverkan i samrådet är att ge invånarna en sammanhållen vård och omsorg med hög tillgänglighet, kvalitet och delaktighet. Det innebär att invånarna i Östergötland ska:

1. Få råd och stöd som bidrar till hälsa, trygghet och god livskvalitet
2. Ha tillgång till vård och omsorg som är nära och tillgänglig
3. Erhålla insatser med hög kvalitet
4. Vara välinformerade och delaktiga i planering och genomförande av vård- och omsorgsinsatser

Uppdraget konkretiseras genom en arbetsplan som uppdateras årligen. Denna årsberättelse speglar arbetsplanen för 2019-2020 och beskriver samrådets arbete under 2019.

2 Prioriterade frågor 2019

2.1 Prioriterad fråga: eHälsa/digitalisering

Samrådet ska verka för att digitalisering alltid används som möjliggörare när det ger ökad nytta för medborgaren. Begreppen eHälsa, digitalisering och välfärdsteknik används för att beskriva att nya arbetssätt behöver utvecklas för att möta framtidens utmaningar och öka trygghet och självständighet för den enskilde. Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, videokommunikation, hemmonitorering, mobila arbetssätt och olika e-tjänster.

Under år 2019 har samrådets temakonferens samordnats med den årliga eHälsodagen, som besöktes av flera av samrådets ledamöter. Konferensen var välbesökt med cirka 250 besökare och fick positiva omdömen från deltagarna.

2.2 Prioriterad fråga: Nära vård

Nära vård är den vård som utförs nära patienten – primärvård inom region eller kommun och vård i samverkan mellan regionen och kommunerna. Ett omställningsarbete mot nära vård pågår både nationellt och inom Östergötland. En väl fungerande samverkan mellan huvudmännen är centralt i den nära vården.

SVO leder utvecklingen av nära vård och fokus sätts på fyra perspektivförflyttningar:

- ...från slutna vård till öppen vård
- ...från sjukhus till vårdcentral och eget eller särskilt boende
- ...från vård till förebyggande och hälsofrämjande insatser
- ...från organisationscentrerat till personcentrerat

För att möjliggöra den nära vården har samrådet utfäst följande invånarlöften/mål:

1. Genom en samordnad vård och omsorg ska varje invånare uppleva trygghet och delaktighet.
2. Sjukvård av hög kvalitet i hemmet ska ges utifrån individens behov.
3. En god och samordnad vård i livets slutskede ska erbjudas alla oavsett var vården bedrivs.

Under år 2019 har arbete med att tydliggöra en gemensam målbild för Nära vård påbörjats och fortsätter under 2020. Utifrån den gemensamma målbilden kommer gemensamma aktiviteter och mått på måloppfyllelse att definieras. Arbetet fortsätter under 2020.

2.2.1 Aktivitet 1: Handlingsplan kompetensförsörjning

En förutsättning för god vård och omsorg och sömlös samverkan är tillgången på medarbetare med rätt kompetens hos huvudmännen. En aktivitet i samrådets arbetsplan är därför att ta fram en gemensam handlingsplan för att säkra framtidens kompetensförsörjning. Ett arbete för att ta fram en sådan har påbörjats under år 2019 i dialog med regionstyrelsens beredning för personal- och kompetensförsörjning.

Samrådet har också bidragit till projektet EVIKOMP där samtliga länets 13 kommuner deltar tillsammans med Region Östergötland och ITSAM. Syftet med projektet är att möta nuvarande och framtida behov av kompetens inom vård och omsorg, med målet att skapa en attraktiv arbetsplats. Projektet startade under år 2018 och pågår till och med år 2020.

2.2.2 Aktivitet 2: Utvecklingsavtal hemsjukvård

Sedan hemsjukvårdsavtalet trädde ikraft har ett antal uppföljningar gjorts vilka har redovisats för samrådet. Under perioden 2019-2020 ska SVO analysera behov av utvecklingsavtal för hemsjukvården. Detta arbete fortlöper under år 2020.

2.3 Prioriterad fråga: Att växa upp

En trygg och hälsosam uppväxt för barn och ungdomar lägger grunden och förutsättningarna för ett gott liv hos varje individ. En mängd generella insatser riktas mot barn och unga för att trygga en god uppväxt, exempelvis skola och barnomsorg. Vid behov kan andra insatser och stöd behövas för ett barn eller en familj. När dessa behov uppstår är det av vikt att insatserna ges tidigt, i syfte att förebygga och förhindra att ytterligare ohälsa utvecklas. Insatserna bör också involvera barn och ungdomars närmaste omgivning, det vill säga föräldrar, övrig familj och viktiga delar av fritiden.

Utöver nedanstående aktiviteter har samrådet inom området Att växa upp även rekommenderat huvudmännen att fatta beslut om Överenskommelse om samverkan kring trygg och säker vård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Överenskommelsen trädde ikraft den 1 juni 2019.

2.3.1 Aktivitet 3: Överenskommelse om samverkan barn och unga

Det finns ett flertal arenor för barn och ungas både fysiska, psykiska och sociala hälsa i Östergötland. En övergripande överenskommelse om samverkan kring barn och unga har tagits fram under året och avsikten är att SVO under år 2020 rekommenderar huvudmännen att fatta beslut om denna. Överenskommelsen syftar till att reglera regionens och kommunernas ambition kring samverkan, uppdrag och ansvar för insatser till barn och unga utifrån fysisk, psykisk och psykosocial hälsa.

2.3.2 Aktivitet 4: Nytt ramavtal för ungdomshälsor

Under år 2018 påbörjades arbetet med att ta fram ett nytt ramavtal för ungdomshälsor. Arbetet har fortsatt under 2019, men för att lägga en bra grund till ramavtalet har den övergripande överenskommelsen om samverkan kring barn och unga prioriterats. Samrådet har rekommenderat huvudmännen att fatta beslut om att förlänga nuvarande avtal till 2019-07-01.

2.3.3 Aktivitet 5: Gemensamt HVB

Under år 2019 har samrådet också fattat beslut om att rekommendera huvudmännen att godkänna Överenskommelse om samverkansavtal gemensamt HVB, barn och unga 13-17 år. Under våren 2020 startas ett gemensamt HVB för unga 13-17 år. Ansatsen är ett konkret exempel på samverkan för invånarnas bästa. Detta ökar förutsättningarna för fungerande samplanering för hållbar vård utifrån både ekonomiskt och kvalitativt perspektiv.

2.3.4 Aktivitet 6: HSL-ansvar vid korttidsvistelse för barn enligt LSS

Samrådet har i sin arbetsplan prioriterat att söka en lösning på behovet av att tydliggöra ansvar för HSL-insatser vid korttidsvistelse för barn enligt LSS. LGVO:s ansvarsområde Att växa upp har under år 2019 tagit

fram anvisningar som beskriver "vadet" beträffande ansvaret mellan region och kommun, dessa träder ikraft i början av 2020. Arbetet har återrapporterats till samrådet.

2.4 Temakonferens

Samråd vård och omsorg anordnar temakonferenser som en del i sin gemensamma kunskapsinhämtning. Konferenserna tar upp aktuella ämnen och syftar till att erbjuda, utöver kunskapsinhämtning, en gemensam arena för diskussion och möjlighet att få samma bild av ett ämne. Inbjudan går ut brett till politiker, tjänstemän, profession, forskning, brukarföreträdare samt övriga berörda.

Under 2019 samordnades temakonferensen med den årliga eHälsodagen.

2.5 Uppföljning

I arbetsplanen för 2019-2020 har samrådet ökat sitt fokus på uppföljningen. SVO har i sin arbetsplan gett LGVO i uppdrag att ta fram ett förslag till tidplan för tematiserade uppföljningar av samtliga överenskommelser. Uppföljning av processen vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård pågår, vilket kan leda till behov av justeringar i den politiska överenskommelsen om samverkan för trygg, säker och effektiv utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

2.6 Övrigt

Utöver de prioriterade frågorna är samrådet aktivt i andra aktuella frågor som berör samverkan kring vård och omsorg. Samrådet har under år 2019 fått information om Folkhälsorapporten: Har hälsan blivit bättre? Dessutom har samrådet informerats om Myndigheten för vård- och omsorgsanalys rapport kring personcentrerad vård samt om Patientnämndens verksamhet.

Samrådet har efter dialog med strategiska samrådets arbetsutskott även rekommenderat huvudmännen att besluta om ett antal justeringar i "Överenskommelse om samråd vård och omsorg" för att tydliggöra ansvar och mandat visavi strategiska samrådet.

Under året har samrådet haft en stående punkt på agendan där ett par kommuner vid varje sammanträde får berätta för övriga om aktuella frågor inom kommunen i syfte att förstå de olika perspektiv på förutsättningar för välfärdstjänster som finns i länet.

